

SUZANNE COLLINS

BALADA O HADDOCH
A VTÁČKÁCH

COOL
BOOKS

Balada o hadoch a vtáčatkách Hry o život

Vyšlo aj v tlačovej podobe

Objednať môžete na
www.cooboo.sk
www.albatrosmedia.sk

Suzanne Collins

Balada o hadoch a vtáčatkách – Hry o život – e-kniha

Copyright © Albatros Media a. s., 2021

Všetky práva vyhradené.
Žiadna časť tejto publikácie nesmie byť rozširovaná
bez písomného súhlasu majiteľov práv.

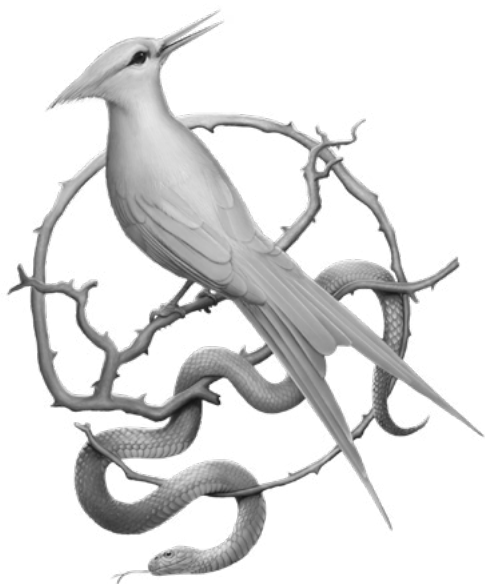

ALBATROS MEDIA

Suzanne Collins
je autorka týchto kníh:

Séria *Hry o život*
BALADA O HADOCH A VTÁČATKÁCH
HRY O ŽIVOT
SKÚŠKA OHŇOM
DROZDAJKA

Suzanne Collins

BALADA O HADOCH A VTÁČATKÁCH

COO
BOO

Pre Nortona a Jeanne Justerovcov

„Tu je dôkaz, že v časoch,
keď ľudia žijú bez spoločnej mocnosti,
pred ktorou sú všetci v úžase,
žijú v stave, ktorý sa nazýva Boj,
a v takomto boji stojí je každý proti každému.“
Thomas Hobbes, *Leviatan*, 1651

„Prirodzenému stavu vládne zákon prirodzenosti,
ktorý zaväzuje všetkých: a rozum, súc týmto zákonom,
učí celé ľudstvo, ktoré sa naň môže obrátiť,
že ak sme si všetci rovní a sme nezávislí,
nikto by nemal ublížiť inému na živote,
zdraví, slobode a majetku...“
John Locke, *Druhé pojednanie o vláde*, 1689

„Človek sa rodí slobodný a všade je v reťaziach.“
Jean-Jacques Rousseau, *Spoločenská zmluva*, 1762

„V Prírode sladké vedenie väzí;
No vedie nás všetečný intelekt –
deformuje nádherný tvar vecí.
Vraždíme a pitveme ich pre efekt.“
William Wordsworth, *The Tables Turned*, 1798

„Myslel som na náznak cností, ktoré prejavil
na počiatku svojej existencie, a ako odpor a opovrhnutie,
ktoré voči nemu prejavili jeho ochrancovia,
všetky tieto dobré vlastnosti následne zničilo.“
Mary Shelley, *Frankenstein*, 1818

PRVÁ ČASŤ

MENTOR

1

Coriolanus hodil do hrnca s vriacou vodou za hrst kapusty a zaprisahal sa, že raz príde deň, po ktorom ju už nikdy nevezme do úst. Ale dnešok nebol tým dňom. Ak chcel, aby mu počas žrebovania neškvrkalo v žalúdku, musel zjesť toho nechutného jedla za celú veľkú misku a vypiť riedku polievku do poslednej kvapky. Bolo to jedno z veľkého množstva preventívnych opatrení, ktorými tajil skutočnosť, že hoci jeho rodina žila v strešnom byte v najhonosnejšom bytovom dome v Sídle, bola rovnako chudobná ako spodi-
na z obvodov. Že vo veku osemnásť rokov sa dedič kedysi mocného rodu Snowovcov pretĺkal len pomocou vlastnej vynaliezavosti.

Trápila ho košeľa na žrebovanie. Mal obstojné tmavé oblekové nohavice, ktoré si minulý rok kúpil na čiernom trhu, ale ľudia hľadeli na košeľu. Akadémia, našťastie, poskytovala študentom na každodenné nosenie uniformy.

Na dnešnú udalosť sa však mali obliecť vkusne, hoci s požadovanou vážnosťou. Tigris vyhlásila, že jej má veriť, a on jej veril. Sesternicino šikovné narábanie ihlou ho zatiaľ vždy zachránilo. Napriek tomu nemohol čakať zázraky.

Košľa, ktorú vyhrabali z hlbín skrine – otcova, z lepších čias –, bola špinavá a zožltnutá, chýbala jej polovica gombíkov a na jednej manžete mala prepáleninu od cigarety. Bola príliš doničená, než aby sa dala predať dokonca aj v tých najhorších časoch, a on si ju mal obliecť na žrebovanie? Na svitaní zašiel k Tigris do izby, no sesternica aj košľa boli preč. To nebolo dobré znamenie. Žeby to s tou starou handrou vzdala a vydala sa v zúfalej snahe nájsť mu slušné oblečenie na čierny trh? A čo dostatočne cenné by zaň mohla ponúknuť? Len jedno – seba – a rod Snowovcov ešte tak hlboko nepadol. Alebo padal práve teraz, kým on solil kapustu?

Predstavil si, ako ľudia vymeriavajú jej cenu. Tigris s tým svojím dlhým špicatým nosom a vychudnutým telom nebola žiadna veľká krásavica, ale bola milá, pôsobila zraniteľne a priam si pýtala, aby to niekto využil. Keby chcela, záujemcovia by sa našli. Z tej myšlienky mu prišlo zle, zaplavila ho bezmocnosť a následne znechutenie zo seba samého.

Z hlbín bytu sa rozozvučala nahrávka sídelnej hymny, *Drabokam Panemu*. Pridal sa k nej rozochvený soprán jeho starej matky, ktorý sa odrážal od stien ako ozvena.

*Drabokam Panemu,
mesto premocné,
ty odveký zdroj lesku.*

Tak ako vždy, spievala príšerne falošne a mierne pozadu. Počas prvého roka vojny púšťala nahrávku päťročnému Coriolanovi a osemročnej Tigris na každý štátny sviatok s úmyslom podnieť v nich patriotizmus. Každodenné koncerty sa začali až v čierny deň, keď rebeli z obvodov obkľúčili Sídlo a odrezali ho na posledné dva roky vojny od zásob. „Pamätajte, deti,“ vravievala, „síce nás obliehajú, ale nevzdali sme sa!“ Potom začala vyspevovať hymnu z okna bytu, zatiaľ čo sa na nich sypali bomby. Stavala sa tým na odpor.

*Pokorne klakáme,
pred tebou vzdycháme,*

A tóny, ktoré jej nikdy celkom nevyšli...

vyznávame ti lásku.

Coriolanus zaťal zuby. Hoci rebeli už desaťročie mlčali, o jeho starej mame to neplatilo. Stále ostávali dve strofy.

*Drahokam Panemu,
srdce spravodlivosti
ovenčené múdrosťou.*

Premýšľal, či by viac nábytku trochu utlmilo zvuk, ale to boli len hypotetické úvahy. Ich strešný byt bol momentálne menšia verzia Sídla, zjazvený nelútostnými útokmi rebelov. Šesťmetrové steny boli pretkané prasklinami, štukový strop posievali diery po odpadnutých kúskoch omietky a prasknuté

sklá v klenutých oknách s výhľadom na mesto držali na mieste škaredé pásiky čiernej izolačnej pásky. Rodina bola počas vojny a desaťročia po nej nútená predat' alebo vymeniť množstvo vecí zo svojho majetku, takže niektoré miestnosti boli celkom prázdne a neobývané a vybavenie ostatných bolo prinajlepšom striedme. Najhoršie na tom však bolo, že v treskúcich mrazoch počas poslednej zimy obliehania padlo za obeť kozubu niekoľko elegantných a zdobených kusov dreveného nábytku a nespočetne veľa kníh, len aby rodina nezamrzla. Pri pohľade na farebné stránky obrázkových kníh meniacich sa na prach – tých istých kníh, ktorými sa kedysi prehrýzal s mamou – mu vždy vbehli slzy do očí. Ale radšej byť smutný ako mŕtvy.

Keďže Coriolanus navštevoval byty svojich priateľov, vedel, že väčšina rodín už začala s rekonštrukciou svojich obydlí, ale Snowovci si nemohli dovoliť ani pár metrov látky na novú košeľu. Predstavoval si svojich spolužiakov, ako sa prehrňajú v šatníkoch alebo si natáhujú nové, na mieru ušité obleky, a premýšľal, koľko mu tá pretváarka ešte vydrží.

*Na cestu nám svietiš,
v jednote nás celíš,
tebe prisaháme čtou.*

Ak nebude košeľa ani po Tigrisíných úpravách stále súca na nosenie, čo spraví? Bude sa tváriť, že dostal chrípku, a zavolá, že je chorý? *Zbabelé*. Odstojí to v košeli z uniformy? *Neúctivé*. Naprace sa do tej červenej, ktorá mu je už dva roky malá? *Úbohé*. Prijateľná možnosť? *Ani jedna z týchto*.

Možno šla Tigris poprosiť o pomoc svoju zamestnávateľku Fabriciu Whatnotovú, ktorá bola na smiech rovnako ako jej meno, ale prakticky čokoľvek dokázala pretaviť na módnny kúsok. Či už leteli perá, koža, plasty alebo plyš, všetko vedela obstojne zakomponovať. Tigris, ktorej to v škole nikdy veľmi nešlo, sa po skončení Akadémie namiesto ďalšieho štúdia vydala za svojím snom stať sa návrhárkou. Mala pracovať ako učnica, no Fabricia ju využívala skôr ako otrokyňu, nútila ju masírovať jej nohy a vyťahovať z odtokov chumáče svojich purpurových vlasov. Tigris však bola z miesta v módnom priemysle taká šťastná, že sa vôbec nestážovala, a voči jej šéfke nesmelo padnúť krivého slova.

*Drahokam Panemu,
trón všetkej moci,
sila v mieri, v boji zbraň.*

Coriolanus dúfal, že nájde niečo, čím oživí kapustovú polievku. Otvoril chladničku, a našiel v nej len kovový kastról. Keď zdvihol pokrievku, hľadela naňho kaša zo zošúverených, nahrubo nakrájaných kúskov zemiakov. Žeby stará mama konečne dostala svojej hrozbe, že sa naučí variť? Bolo to vôbec jedlé? Vrátil pokrievku na miesto a rozhodol sa počkať, kým nebude vedieť viac. Aký by to bol luxus, keby obsah hrnca mohol bez váhania hodiť do smetí. Aký by to bol luxus, keby mali smeti. Spomínal si, alebo sa aspoň nazdával, že ako malý vídaval smetiarske autá, ktoré obsluhovali avoxovia – nemý robotník je najlepší robotník, či ako to vravievala jeho stará mama –, a tí si na

uliciach pohmkávali, vysýpali veľké vrecia s vyhodným jedlom, škatuľami a opotrebovanými predmetmi z domácnosti. Potom prišli časy, keď nič nebolo len na jedno použitie, žiadna kalória nebola nežiaduca a všetko sa dalo vymeniť alebo spáliť, aby sa človek zohrial, alebo použiť na zateplenie stien. Všetci vtedy vyhadzovaním opovrhovali. Napriek tomu sa teraz vracalo do módy. Svedčilo o blahobyte, tak ako slušná košeľa.

*Bdej vždy nad našou vlasťou,
železnou, silnou päsťou.*

Košeľa. Košeľa. Vedel sa na podobný problém – na prakticky akýkoľvek problém – začať sústrediť, a nie a nie prestať. Akoby dostať pod kontrolu jednu súčasť svojho sveta znamenalo, že sa vyhne skaze. Bol to zlovyk a prehliadal preň iné veci, ktoré by mu mohli ublížiť. Jeho mozog mal od prírody vrodené sklony k posadnutosti a pravdepodobne ho to raz zničí, ak sa ich nenaučí ovládať.

Hlas jeho starej matky dokvílil záverečné crescendo.

Sídlo, ty nás navždy chráň.

Šialená stará ženská, stále lipnúca na živote pred vojnou. Miloval ju, ale už roky žila odtrhnutá od reality. Mlela o legendárnej majestátnosti Snowovcov pri každom jedle, dokonca aj keď ich pokrm pozostával z riedkej hrachovej polievky a starých suchárov. A nepochybovala, že ho čaká veľkolepá budúcnosť. „Keď sa Coriolanus stane

prezidentom...“ začínala často. „Keď sa Coriolanus stane prezidentom...“ – všetko od chatrných sídelných vzdušných síl až po prehnané ceny bravčových kotliet sa magic-ky zmení. Pre pokazený výťah a kolená postihnuté artritídou našťastie nemohla často chodiť von a jej občasní návštevníci boli rovnako skostnatení ako ona.

Kapusta sa začala variť a miestnosť naplnil smrad chudoby. Coriolanus ju poštuchal drevenou lyžicou. Tigris stále nikde. Onedlho bude príliš neskoro, aby im zavolať a niečo si vymyslel. Všetci sa zhromaždia v Heavensbeeho sieni v Akadémii. Bude sa musieť popasovať s hnevom a sklamaním profesorky masových komunikácií Satyrie Clickovej, ktorá mu vybojovala jedno z dvadsiatich štyroch žiadaných mentorských pozícií v Hrách o život. Bol nielen Satyriin obľúbenec, ale aj asistent, a nepochyboval, že ho dnes bude na niečo potrebovať. Bývala nepredvídateľná, predovšetkým keď pila, a to bola v deň zrebovania samozrejmosť. Mal by jej zavolať a dať jej vedieť, povedať, že nemôže prestať vracat' alebo čo, ale vynasnaží sa zotaviť. Nabral odvalu, vzal telefón a chystal sa vyhovoriť na strašnú nevoľnosť, keď mu napadlo niečo iné: ak nepríde, dopustí, aby na jeho miesto mentora dosadili niekoho iného? A ak áno, ublíži tým svojej šanci dostať jednu z cien, ktoré Akadémia udeľuje absolventom? Bez ceny si nebude môcť dovoliť ísť na univerzitu, čo by znamenalo, že nezíska prácu, čo by znamenalo, že nebude mať budúcnosť, veru nie, a ktovie, čo by bolo s rodinou, a...

Poprehybané a škripajúce predné dvere sa s vŕzganím otvorili.

„Coryo!“ vykrikla Tigris a on s tresnutím položil slúchadlo. Prezývka, ktorú mu dala ako bábätku, mu aj prischla. Vyletel z kuchyne a takmer ju zvalil na zem, ale ona sa príliš tešila, aby ho za to karhala. „Mám to! Mám to! Teda, mám niečo.“ Zdvihla vešiak zahalený starým obalom na oblečenie a rýchlo poskakovala na mieste. „Aha, aha, aha!“

Coriolanus rozopol obal a stiahol ho z košele.

Bola úžasná. Nie, ešte lepšie, bola štýlová. Hrubé plátno už nebolo ani biele, ani zažltnuté vekom, ale nádherne krémové. Manžety a golier nahradila čiernym zamatom a gombíky boli vyrobené zo zlatých a ebenových kamienkov. Z mozaiky. Každý bol prevrtný dvoma drobnými dierkami na niť.

„Si geniálna,“ hlesol úprimne. „A najlepšia sesternica na svete.“ Opatrne, tak, aby sa košeli nič nestalo, Tigris voľnou rukou objal. „Sneh padá na vrch!“

„Sneh padá na vrch!“ zajasala. To heslo im pomohlo prežiť vojnu, keď neustále bojovali, aby ich neušliapali.

„Rozprávaj,“ vyzval ju, keďže vedel, že bude chcieť. Milovala rozprávať o oblečení.

Tigris rozhodila rukami a zadýchane sa zasmiala. „Kde začať?“

Začala s bielidlom. Nadhodila, že biele záclony vo Fabriciinej spálni vyzerajú, že sú zájdené, a keď ich namáčala do vody s bielidlom, prihodila aj košeľu. Reakcia bola krásna, no škvrny by nezmizli, nech by ju máčala koľko len chcela. Takže ju vyvarila so suchým nechtíkom, ktorý našla v koši pred domom Fabriciiných susedov, a kvety sfarbili

plátno práve tak, že škvrnny nebolo vidieť. Zamat na manžetách bol z veľkého zaťahovacieho vrecka, v ktorom bola odložená nejaká teraz už bezvýznamná pamätná doska ich starého otca. Mozaikové kamienky vypáčila zvnútra skrinky v kúpeľni pre slúžky. Diery vyvrtal údržbár ich budovy výmenou za opravu kombinézy.

„To dnes ráno?“ spýtal sa.

„Och, nie, včera. V nedeľu. Dnes ráno som... Našiel si moje zemiaky?“ Nasledoval ju do kuchyne, kde otvorila chladničku a vytiahla kastról. „Robila som z nich do rána škrob. Potom som zbehla dole k Dolittleovcom, aby som košelu mohla vyžehliť poriadnou žehličkou. Zemiaky som nechala na polievku!“ Tigris vysypala ten hnus do variacej sa kapusty a zamiešala.

Všimol si, že má pod zlatohnedými očami fialové kruhy, a nemohol si pomôcť – bodli ho výčitky svedomia. „Kedy si naposledy spala?“ spýtal sa.

„Och, som v poriadku. Dala som si šupky zo zemiakov. Aj tak sú vraj všetky vitamíny v nich. A dnes je žrebovanie, takže je prakticky sviatok!“ zvolala veselo.

„U Fabricie nie,“ podotkol. Vlastne nikde. V obvodoch bolo žrebovanie hrozné a v Sídle ho takisto nesprevádzali veľké oslavy. Väčšina ľudí – tak ako on – nespomínala na vojnu rada. Tigris bude celý deň skákať okolo nôh a rúk svojej zamestnávateľky a pestrej zmesky jej hostí, ktorí si budú vymieňať trpké príbehy o nůdzi, ktorou trpeli počas obliehania, a opíjať sa do nemoty. Zajtrajšok, keď sa o nich bude starať po opici, bude horší.

„Prestaň si robiť starosti. Tu máš, mal by si sa ponáhľať

a najesť sa!“ Tigris mu nabrala do misky trochu polievky a položila ju na stôl.

Coriolanus hodil očkom na hodiny, nahádzal do seba jedlo, nehladiac na to, či mu popáli ústa, a vběhol s košľou do svojej izby. Ráno sa už osprchoval a oholil a svetlú pokožku mal dnes našťastie bez jedinej chybičky. Spodná bielizeň a čierne ponožky, ktoré mal od školy, boli v poriadku. Natiahol si oblekové nohavice, ktoré boli viac než prijateľné, a nasúkal nohy do šnurovacích kožených topánok. Boli mu malé, ale vydrží to. Potom si opatrne obliekol košľu, zapravil ju a otočil sa k zrkadlu. Bol nižší, ako by mal byť. Biedna strava pravdepodobne spomalila jeho rast, tak ako u mnohých v jeho generácii. No bol v dobrej kondícii, mal skvelé držanie tela a tie lepšie stránky jeho postavy v košeli vynikali. Takto kráľovsky naposledy vyzeral, keď sa s ním jeho stará mama ako s malým prechádzala po uliciach a on mal na sebe fialový zamatový oblek. Uhladil si svetlé kučery a posmešne zašepkal svojmu odrazu: „Zdravím ťa, Coriolanus Snow, budúci prezident Panemu.“

S úmyslom potešiť Tigris teatrálné vošiel do obývačky, rozťahol ruky a zatočil sa okolo vlastnej osi, aby jej košľu predviedol.

Nadšene zapišťala a zatlieskala. „Vyzeráš úžasne! Elegantne a móдне! Pod' sa pozrieť, stará mater!“ Bola to ďalšia prezývka, ktorú vymyslela, pretože jej „starká“ či nebodaj „babka“ nezneli pre niekoho takého majestátneho vhodne.

Zjavila sa stará mama a v roztrasených rukách láskyplne niesla čerstvo odrezanú ružu. Mala na sebe dlhú čiernu

rozvratu tuniku, aké sa nosili pred vojnou, takú zastaranú, že dnes bola na smiech, a na nohách mala vyšívane papuče s vykrútenými špičkami, ktoré boli kedysi súčasťou kostýmu. Spod vyblednutého zamatového turbana jej vykúkali pramene riedkych bielych vlasov. Bolo to to najbiednejšie, čo zostalo z jej kedysi honosného šatníka – jej pár slušných kúskov bolo vyhradených pre spoločnosť alebo občasné výpravy do mesta.

„Tu máš, chlapče. Pripni si ju. Čerstvo odstrihnutá zo strešnej záhrady,“ prikázala.

Siahol po ruži, ale keď mu ju roztrasene podávala, do dlane ho bodol trň. Z rany sa vyvalila krv a on odtiahol ruku od tela, aby si nezamazal drahocennú košeľu. Stará mama vyzerala zmätene.

„Len som chcela, aby si vyzeral dobre,“ ospravedlnila sa.

„Samozrejme, stará mater,“ prisvedčila Tigris. „A aj bude.“

Keď ho sesternica odvádzala do kuchyne, pripomenul si, aké je dôležité vedieť sa ovládať a že by mal byť vďačný, že mu jeho stará mama každodenne poskytuje príležitosť zlepšovať sa.

„Bodné rany nikdy nekrvácajú dlho,“ upokojovala ho Tigris, keď mu rýchlo čistila a obväzovala ruku. Skrátila stonku ruže tak, že na nej nechala pár lístkov, a prišla mu ju na košeľu. „Naozaj to vyzerá dobre. Vieš, čo pre ňu ruže znamenajú. Poďakuj jej.“

Takže jej poďakoval. Poďakoval im obom a potom preletel cez dvere, dole dvanástimi zdobenými schodiskami a vestibulom von do Sídlu.

Predné dvere budovy viedli na Korzo, ulicu takú širokú, že sa na ňu za starých čias, keď Sídlo organizovalo slávnostné vojenské prehliadky, pohodlne vedľa seba zmestilo osem vozov. Coriolanus si pamätal, že sa ako malý nakláňal z okna bytu a diváci sa na prehliadke chvastali, že majú miesta v prvom rade. Potom prišli bombové útoky a jeho ulica ostala na dlhý čas nepriechodná. Hoci boli ulice v súčasnosti konečne sprejazdnené, na chodníkoch stále ležali kopy sutín a budovy boli rovnako poničené ako v deň, keď ich zasiahlo bombardovanie. Od víťazstva ubehlo desať rokov, a predsa cestou do Akadémie kľučkoval medzi kusmi mramoru a žuly. Občas premýšľal, či tam trosky nenechali ležať zámerne, aby občanom pripomínali, čo prežili. Ľudia mali krátku pamäť. Potrebovali obchádzať rozvaliny, trhať prídelové lístky a sledovať Hry o život, inak by na vojnu zabudli. Zabúdanie by viedlo k ľahostajnosti a zase by sa všetci ocitli späť na začiatku.

Keď zabočil na Učencovu ulicu, začal zmierňovať tempo. Chcel doraziť načas, ale pokojný a upravený, nie celý spotený. Zdalo sa, že aj tento deň žrebovania bude – tak ako väčšina pred ním – horúci. Ale čakali by ste azda štvrtého júla niečo iné? Bol vďačný za vôňu ruže od starej mamy, keďže jeho zohrievajúca sa košeľa jemne páchla po zemiakoch a sušenom nechtíku.

Akadémia, najprestížnejšia stredná škola v Sídle, poskytovala vzdelanie potomkom prominentných, bohatých a vplyvných. Keďže bolo v každom ročníku vyše štyristo žiakov a ich rodina mala na škole dlhú históriu, Tigris a Coriolana prijali prakticky automaticky. Na rozdiel od Univerzity sa na nej neplatilo školné a poskytovala

študentom okrem uniforiem aj obedy a školské pomôcky. Na Akadémii chodil každý, kto niečo znamenal, a Coriolanovi sa tieto kontakty v budúcnosti zídu.

K Akadémii viedlo schodisko, na ktoré by sa zmestili všetci jej študenti, takže ustálo aj prúd funkcionárov, profesorov a žiakov, ktorí po ňom mierili na oslavu dňa žrebovania. Coriolanus kráčal po schodoch pomaly a snažil sa pôsobiť nonšalantne dôstojne, ak by si ho náhodou niekto všimol. Ľudia ho poznali – alebo minimálne poznali jeho rodičov a starých rodičov – a s menom Snow sa spájali isté štandardy. Dúfal, že tento rok, ktorý sa začínal práve dňom, získa uznanie aj na osobnej úrovni. Mentorstvo v Hrách o život bolo jeho záverečným projektom pred tým, ako v lete završí štúdium na Akadémii. Ak podá ako mentor pôsobivý výkon, malo by mu to spolu s mimoriadnymi akademickými výsledkami priniesť dostatočne vysokú peňažnú odmenu, aby mal čím pokryť školné na Univerzite.

Počas žrebovania náhodne vylosujú dvadsaťštyri vyvolených, jedného chlapca a jedno dievča z každého z dvanásťich porazených obvodov, ktorých pošlú do arény, kde budú bojovať na život a na smrť v Hrách o život. Tak to bolo určené v Pakte o vlastizrade, ktorý týmto a mnohými inými trestami ukončil Temné dni povstania obvodov. Vyvolených, tak ako po minulé roky, hodia do Mestskej arény, dnes už polorozpadnutého amfiteátra, ktorý sa pred vojnou využíval na športové a zábavné podujatia, a dajú im pár zbraní, ktorými sa majú navzájom pozabíjať. Občanov Sídlu nabádali, aby Hry sledovali, ale veľa ľudí sa im vyhýbalo. Otázkou teda bolo, ako ich pritiahnúť pred obrazovky.

A tak boli vyvoleným prvý raz priradení mentori. Na túto úlohu bolo vytipovaných dvadsaťštyri najlepších a najslubnejších študentov posledného ročníka Akadémie. Na detailoch, čo všetko bude mentorstvo zahŕňať, sa stále pracovalo. Spomínalo sa osobné interview s každým vyvoleným, možno nejaká-tá príprava na vystúpenie pred kamerami. Všetci sa zhodli, že ak majú Hry o život pokračovať, musia sa vyvinúť do niečoho zmysluplnejšieho, a spárovanie mladých zo Sídla s vyvolenými z obvodov ľudí zaujalo.

Coriolanus prešiel cez vstup lemovaný čiernymi vlajkami, po klenutej chodbe a do priestrannej Heavensbeeho siene, odkiaľ budú sledovať vysielanie žrebovania. Zďaleka neprišiel neskoro, ale v sieni sa to už hemžilo členmi pedagogického zboru, študentmi a niekoľkými funkcionármi z Hier, ktorí sa nemuseli na otváracom ceremoniáli zúčastniť.

Cez dav sa prepletali avoxovia s táckami s poscou – slabým vínom ochuteným medom a bylinkami. Bola to opojná verzia kyslejšieho nápoja, ktorý sa v Sídle pil cez vojnu, údajne proti chorobám. Coriolanus si vzal pohár a dúfajúc, že nápoj prekryje všetky stopy po kapuste, si omočil okolie úst, ale dovolil si len jeden hlt. Posca bola silnejšia, ako si väčšina ľudí myslela, a v priebehu uplynulých rokov bol svedkom toho, ako študenti z vyšších ročníkov neodhadli mieru a spravili zo seba úplných idiotov.

Svet stále pokladal Coriolana za boháča, ale jeho jediným skutočným platidlom bol šarm, ktorý cestou davom rozdával všetkými smermi. Ľuďom sa rozžarovali tváre, keď priateľsky zdravil ako študentov, tak aj učiteľov, pýtal sa na príbuzných, skladal komplimenty tam aj onam.

„Nemôžem prestať myslieť na vašu prednášku o odplate obvodov.“

„Super ofina!“

„Ako dopadla mamina operácia chrbta? No, tak jej povedz, že jej vzdávam poklonu.“

Minul stovky čalúnených stoličiek, ktoré boli na dnešok pripravené, a vyšiel na pódium, kde Satyria zabávala skupinu profesorov z Akadémie a funkcionárov z Hier nejakým šíalým príbehom. Hoci zachytil len jej poslednú vetu – „A tak teda vravím: ‚Mrzí ma, čo sa stalo vašej parochni, ale to vy ste trvali na tom, že prinesiete opicu!‘“ –, svedomitou sa zasmial spolu s ostatnými.

„Och, Coriolanus,“ zatahla Satyria, keď mu mávnutím naznačila, aby k nej podišiel. „Môj hviezdny žiak.“ Dal jej očakávaný bozk na líce a všimol si, že je o niekoľko pohárov poscy pred ním. Naozaj by potrebovala dostať pitie pod kontrolu, no to isté by sa dalo povedať o polovici dospelých, ktorých poznal. Epidémia sebaliečby zachvátila celé mesto. No Satyria bola zábavná, nie prehnane upätá, a bola jedna z mála profesorov, ktorí študentom dovolili, aby si s nimi tykali. Trochu sa odťahla a prezrela si ho. „Pekná košeľa. Kde si niečo také našiel?“

Pozrel na košeľu, akoby ho jej existencia prekvapila, a pokrčil plecami ako mladý muž s neobmedzenými možnosťami.

„Snowovci nemajú do šatníka hlboko,“ prehodil ležérne. „Snažil som sa vybrať niečo slušné, no slávnostné.“

„A vyšlo ti to. Z čoho sú tie pekné gombíky?“ spýtala sa Satyria a ohmatala jednu z kociek na manžete. „Mozaika?“

„Vážne? No, to by vysvetľovalo, prečo mi pripomínajú kúpeľňu pre slúžky,“ odvetil Coriolanus a jej priatelia sa zachichotali. Toto bol ten dojem, ktorý sa tak urputne snažil udržať. Pripomínať, že bol jedným mála, kto mal doma kúpeľňu pre slúžky – dokonca obkladanú kamienkovou mozaikou –, no zároveň sa znižovať na ich úroveň vtípkovaním o košeli.

Kývol na Satyriu hlavou. „Krásne šaty. Sú nové, však?“ Na prvý pohľad videl, že sú to šaty, ktoré nosí na žrebovanie vždy, len skráslené trsmi čiernych pier. Ale ona mu pochválila košeľu, takže jej musel tú láskavosť opätovať.

„Nechala som si ich ušiť špecificky pre dnešok,“ chytila sa jeho otázky. „Desiate výročie a všetko s tým spojené.“

„Vkusné,“ pochválil ich. Keď sa to tak vezme, neboli zlý tím.

Jeho spokojnosť vyprchala, keď zazrel profesorku telocviku Agrippinu Sickleovú, ktorá si pomocou svalnatých ramien razila cestu davom. Za ňou kráčať jej asistent Sejanus Plinth so zdobeným štítom, ktorý držali každý rok na spoločnej fotke na naliehanie profesorky Sickleovej. Dostala ho na konci vojny za úspešné dohliadanie na bezpečnostné cvičenia v Akadémii počas bombových útokov.

Nebol to však štít, čo Coriolana zaujalo, ale Sejanov odev, svetlosivý oblek s oslnivo bielou košeľou doplnenou kašmírovou kravatou, ktorý bol šitý tak, aby dodal jeho vysokej a hranatej postave eleganciu. Jeho oblečenie bolo štýlové, úplne nové a smrdelo peniazmi. Konkrétne bohatnutím na vojne. Sejanov otec bol veľkovýrobca z Druhého obvodu, ktorý sa postavil na stranu prezidenta. Zarobil na

municíi toľko, že mohol svojej rodine zaplatiť život v Sídle. Plinthovci sa teraz tešili privilégiami, ku ktorým sa tie najstaršie, najmocnejšie rodiny prepracovali až po niekoľkých generáciách. Skutočnosť, že Sejanus, chlapec narodený v obvodoch, študoval na Akadémii, nemala obdobu, ale väčšina povojnových rekonštrukcií školy bola možná práve vďaka štedrým finančným darom jeho otca. Rodák zo Sídla by čakal, že budovu pomenujú na jeho počesť. Sejanov otec žiadal len vzdelanie pre svojho syna.

Plinthovci a im podobní predstavovali pre Coriolana hrozbu pre všetko, čo mu bolo drahé. Novozbohatlícki karieriisti v Sídle nahľodávali staré pravidlá už len svojou prítomnosťou. Coriolana to hnevalo o to viac, že veľká časť snowovského rodinného imania bola takisto v muničnom priemysle – ale v Trinástom obvode. Siahodlhé komplexy, rady a rady továrni a výskumných stredísk, to všetko bolo pri bombardovaní zrovnané so zemou. Na Trinásty obvod boli použité jadrové zbrane a celá oblasť stále vykazovala úrovně radiácie nezlučiteľné so životom. Centrum vojenskej výroby sa presunulo do Druhého obvodu a padlo do rúk práve Plinthovcom. Keď správy o zničení Trinásteho obvodu dorazili do Sídla, Coriolanova stará matka nad nimi pred verejnosťou mávla rukou a vyhlásila, že našťastie majú množstvo iných majetkov. No nemali.

Sejanus dorazil na školské ihrisko pred desiatimi rokmi ako hanblivý, citlivý chlapec, ktorý opatrne sledoval ostatné deti párom túžobných hnedých očí, ktoré boli na jeho napätú tvár priveľké. Keď sa roznieslo, že prišiel z obvodov, Coriolanus sa automaticky pridal k snahe ostatných

spolužiakov spraviť novému chlapcovi zo života peklo. No keď sa nad tým zamyslel, napokon sa rozhodol pre ignoranciu. Ostatné sídelné deti si to vysvetľovali tým, že podpichovať špinu z obvodov je pod jeho úroveň, ale Sejanus si to vysvetlil ako slušnosť. Ani jedna strana nemala tak celkom pravdu, no ešte viac sa tým umocnil obraz Coriolana ako človeka na úrovni.

Profesorka Sickleová, žena impozantnej postavy, vplávala do Satyriinho kruhu a rozohňala nižšie postavených. „Dobré ráno, profesorka Clicková.“

„Och, Agrippina, dobré. Nezabudla si na štít,“ odvetila Satyria a prijala pevné potrasenie rukou. „Trápi ma, že mladí by mohli zabudnúť, čo dnešok v skutočnosti znamená. A, Sejanus. Vyzeráš veľmi dobre.“

Sejanus sa pokúsil ukloniť a do očí mu padol neposlušný prameň vlasov. Ťažkopádny štít sa mu zaboril do hrude.

„Až príliš dobre,“ vyhlásila profesorka Sickleová. „Povedala som mu, že keby som chcela páva, zavolala by som do obchodu so zvieratami. Všetci by mali mať oblečené uniformy.“ Prešla pohľadom po Coriolanovi. „To nie je zlé. Dôstojníčka košľa po otcovi?“

Bolo to tak? Coriolanus netušil. Nejasne si vybavil otca v elegantnom večernom obleku obvešanom medailami. Rozhodol sa pracovať s tým, čo dostal. „Vážim si, že ste si to všimli, profesorka. Nechal som ju upraviť, aby som tým nenaznačoval, že som sa sám zúčastnil bojov. Ale chcel som ho tu mať dnes so sebou.“

„Hodí sa to,“ odvetila profesorka Sickleová. Potom presmerovala pozornosť na Satyriu a jej názory o najnovšom

vyslaní mierotvorcov – vojakov ich krajiny – do Dvanásteho obvodu, kde baníci nenapĺňali kvóty.

Keď sa učiteľky pustili do rozhovoru, Coriolanus kývol hlavou na štít. „Máš dnes rozcvičku?“

Sejanus sa zaškľabil. „Vždy mi je ctou slúžiť.“

„Celý sa blyští,“ prehodil Coriolanus. Sejanus stuhol, keďže tým naznačil, že je – čo? Päťolizáč? Poskok? Coriolanus chvíľu nechal napätie rásť a potom ho prelomil. „Viem o tom svoje. Starám sa o všetky Satyriine poháre na víno.“

Sejanus sa pri tom uvoľnil. „Vážne?“

„Nie, vlastne nie. Ale len preto, že jej to ešte nenapadlo,“ odvetil Coriolanus ako na hojdačke medzi pohrdaním a súdržnosťou.

„Profesorka Sickleová myslí na všetko. Neváha si ma zavolať vo dne v noci.“ Sejanus vyzeral, že bude pokračoval, ale potom len vzdychol. „A, samozrejme, že sa sťahujeme bližšie ku škole, práve keď ju končím. Dokonalé načasovanie, ako vždy.“

Coriolanus zrazu spozornel. „Kam?“

„Niekam na Korzo. Mnoho tých impozantných budov bude onedlho na predaj. Otec vravel, že majitelia si nemôžu dovoliť platiť dane alebo niečo také.“ Štít zaškrípalo o podlahu a Sejanus ho nadvihol.

„V Sídle sa daň z nehnuteľnosti neplatí. Len v obvodoch,“ podotkol Coriolanus.

„Je o tom nový zákon,“ oznámil mu Sejanus. „Aby vyzbierali viac peňazí na opravu mesta.“

Coriolanus sa snažil potlačiť paniku, ktorá sa v ňom dvíhala. Nový zákon. Ktorý zavádzal daň na ich byt. Koľko?

Už teraz len ako-tak prežívali z Tigrisinej žobráckej mzdy, nízkeho vojenského dôchodku, ktorý poberala jeho stará mama za manželovu službu Panemu, a dávkach, ktoré on sám dostával ako dieťa zabitého vojnového hrdinu a na ktoré mu po absolvovaní školy zanikne nárok. Ak nebudú schopní zaplatiť daň, prídu o byt? Bolo to všetko, čo mali. Predať byt by nepomohlo: vedel, že si naň jeho stará mama požičala každý cent. Ak by ho predali, neostalo by im prakticky nič. Museli by sa presťahovať do nejakej temnej štvrte a pridať sa do špinavých radov bežných ľudí, bez postavenia, bez vplyvu, bez dôstojnosti. Tá hanba by jeho starú mamu zabila. Bolo by láskavejšie vyhodiť ju z okna. Aspoň by to bolo rýchle.

„Si v poriadku?“ zahľadel sa naňho Sejanus zmätene. „Zbledol si ako stena.“

Coriolanus sa spamätal. „To bude tou poscou. Dvíha sa mi z nej žalúdok.“

„Hej,“ súhlasil Sejanus. „Mati ma ju cez vojnu nútila piť.“

Mati? Uzurpuje si Coriolanov byt niekto, kto vraví svojej matke *mati*? Hrozilo, že kapustu a poscu dnes uvidí ešte raz. Zhlboka sa nadýchol a donútil žalúdok upokojiť sa. Naposledy sa mu Sejanus takto hnusil, keď k nemu ako dobre živený chlapec z obvodov s tým svojím neotesaným prízvukom prvý raz podišiel s vreckom želé.

Coriolanus začul zazvonenie a videl, že sa jeho spolužiaci zbiehajú v prednej časti pódia.

„Asi je čas priradiť nám vyvolených,“ podotkol Sejanus zachmúrene.

Coriolanus ho nasledoval k špeciálne vyhradeným stoličkám postaveným v šiestich radoch po štyri, ktoré takto pripravili pre mentorov. Snažil sa prestať myslieť na bytovú krízu, sústrediť sa na rozhodujúcu úlohu pred sebou. Bolo maximálne kľúčové, aby zažiaril, a ak mal zažiariť, potreboval dostať ambiciózneho vyvoleného.

Dekan Casca Highbottom, muž, ktorý mal na konte zrod Hier o život, dohliadal na mentorský program osobne. Predstavil sa študentom so všetkým elánom námesačného človeka, s ospalými očami a ako vždy nadopovaný morfalínom. Jeho kedysi statná postava bola scvrknutá a pokrývala ju ovisnutá pokožka. Nedávno precízne nakrátko zastrihnuté vlasy a vyžehlený oblek jeho úpadok len zdôrazňovali. Keďže sa preslávil ako tvorca Hier, stále sa držal na svojej pozícii, no povrávalo sa, že predstavenstvu Akadémie dochádza trpezlivosť.

„Zdravím vás,“ zamrmlal a zamával pri hlave pokrčeným kúskom papiera. „Idem vám to prečítať.“ Študenti sa utíšili a napínali v hlučnej sieni uši. „Prečítam vám, že kto, a potom že akože kto ho dostane. Chápeme sa? Dobré. Prvý obvod, chlapec, toho má...“ Dekan Highbottom prižmúril oči na papier a urputne sa sústredil. „Okuliare,“ zašomral. „Niekdže som ich nechal.“ Všetci upreli zrak na okuliare, ktoré mal nasadené na nose, a čakali, kým ich nahmatá. „Ach, tak teda. Livia Cardewová.“

Na Liviinej malej špicatej tvári sa rozlial úsmev, začala víťazoslávne vo vzduchu päť a piskľavým hlasom vykrikla: „Áno!“ Vždy sa rada naparovala. Akoby vysnívaného vyvoleného získala svojou vlastnou zásluhou a nie vďaka tomu, že jej matka viedla najväčšiu banku v Sídle.

Keď dekan Highbottom koktavo prechádzal cez zoznam a priradľoval každému chlapcovi a dievčaťu z obvodov mentora, Coriolanus bol čoraz zúfalejší. Po desiatich rokoch sa vykryštalizoval istý vzorec. Väčšina víťazov pochádzala z Prvého a Druhého obvodu, ktoré boli lepšie živené a naklonené Sídľu, a následne zo Štvrtého a Jedenásteho zameraných na rybolov a poľnohospodárstvo. Coriolanus dúfal, že sa mu pošťastí buď Prvý, alebo Druhý, ale nedostal vyvoleného ani z jedného z nich, čo bolo o to urážlivejšie, keď si Sejanus uchmatol chlapca z Druhého. Jeho meno nepadlo ani pri Štvrtom obvode a jeho posledná šanca na víťaza – chlapec z Jedenásteho – pripadla Clemensii Dovecoteovej, dcére tajomníka energetiky. Clemensia, na rozdiel od Livie, prijala dobré správy taktne, prehodila si cez plece závoj čiernych vlasov a svedomito si začala do šanóna robiť poznámky o svojom vyvolenom.

Ak člen rodu Snowovcov, ktorý zároveň patril medzi najlepších študentov Akadémie, obišiel bez povšimnutia, niečo nebolo v poriadku. Coriolanus si začínal myslieť, že naňho zabudli – alebo možno dostane nejakú špeciálnu pozíciu? – keď na svoje zdesenie začul, ako dekan Highbottom zamrmľal: „A v neposlednom rade, dievča z Dvanásteho obvodu... patrí Coriolanovi Snowovi.“

2

Dievča z Dvanásteho obvodu? Mohli sa mu vysmiať do tváre otvorenejšie? Dvanásty obvod, najmenší obvod, obvod, ktorý bol všetkým na smiech, plný nedorastených detí s vytŕčajúcimi kĺbmi, ktoré vždy zomreli behom piatich minút, a čo viac... ešte aj dievča? Niežeby dievča nemohlo vyhrať, ale Hry boli zväčša o hrubej sile a dievčatá boli prirodzene menšie ako chlapci, a teda v nevýhode. Coriolanus nikdy nemal dekana Highbottoma veľmi v láske a pred priateľmi ho zo žartu prezýval Fetbottom, ale také verejné poníženie nečakal. Bolo to za tú prezývku? Alebo Snowovci skutočne prestávali v tomto novom svete čokoľvek znamenať?

Cítil, ako mu v lícach horí krv, a snažil sa zachovať si chladnú hlavu. Väčšina ostatných študentov vstala a bavila sa medzi sebou. Musí sa k ním pridať, predstierať, že sa nič nedeje, ale nebol schopný pohnúť sa. Podarilo sa mu len otočiť hlavu doprava, kde vedľa neho stále sedel Sejanus.

Coriolanus otvoril ústa, aby mu zablahoželal, ale zarazil sa, keď si na chlapcovej tvári všimol takmer neskrývané nešťastie.

„Čo sa deje?“ spýtal sa. „Netešíš sa? Druhý obvod, chlapec – to je čerešnička na torte.“

„Na niečo zabúdaš. Som z toho istého cesta,“ zachripel Sejanus.

Coriolanus sa nad tým zamyslel. Takže desať rokov v Sídle a privilegovaný život s tým spojený sa na Sejanovi nepodpísal. Stále sa pokladal za občana obvodov. Sentimentálne hlúposti.

Sejanus zdesene zvrátil čelo. „Určite o to požiadal môj otec. Stále sa ma snaží zmeniť.“

O tom nepochybujem, pomyslel si Coriolanus. Ak si aj starý Strabo Plinth nevyslúžil úctu svojím rodokmeňom, vyslúžil si ju imaním a vplyvom. A hoci malo byť mentorstvo založené na akademických úspechoch, niekto očividne zaťahal za nitky.

Publikum sa usadilo na stoličky. V zadnej časti pódia sa rozostúpila opona a odhalila obrazovku, ktorá sa tiahla od podlahy po strop. Žrebovanie sa sledovalo naživo z každého obvodu smerom od východného pobrežia k západnému a vysielalo sa po celej krajine. To znamenalo, že začnú v Dvanástom obvode. Všetci vstali, keď sa na obrazovke zjavila pečať Panemu, ktorú sprevádzala hymna Sídla.

*Drabokam Panemu,
mesto premocné,
ty odveký zdroj lesku.*

Niekoľko študentov bojovalo so slovami, ale Coriolanus, ktorého stará matka ju každý deň prznila už celé roky, odspieval všetky tri verše mocným hlasom a vyslúžil si niekoľko uznanlivých prikývnutí. Bolo to patetické, ale potreboval každú štipku uznania, ktorú dokázal získať.

Pečať sa rozplynula a nahradil ju prezident Ravinstill s vlasmi pretkanými striebrom a oblečený v predvojnovnej vojenskej uniforme, čím pripomínal, že mal obvody pod kontrolou už dávno pred Temnými dňami rebélie. Predniesol krátku pasáž z Paktu o vlastizrade, v ktorom boli Hry o život ustanovené ako každoročná reparácia, ktorou obvody zaplatia mladými životmi za mladé životy, o ktoré prišlo Sídlo. Cena, ktorú mali rebeli platiť za zradu.

Porotcovia prestrihli na bezútešné námestie v Dvanástom obvode, kde pred budovu súdu postavili provizórne pódium lemované mierotvorcami. Starosta Lipp, nízky pehavý muž v zúfalo zastaranom obleku, stál medzi dvoma vrecami. Zaboril ruku hlboko do toho naľavo od seba, vytiahol pásik papiera a vrhol naň letmý pohľad.

„Vyvolená z Dvanásteho obvodu je Lucy Grayová Bairdová,“ oznámil do mikrofónu. Kamera preletela ponad dav bledých, hladných tvárí detí v sivom beztvare oblečení. Zaostrila na miesto, kde nastal pohyb, keď sa dievčatá odťahovali od nešťastnej vyvolenej.

Davom pri pohľade na ňu preletelo prekvapivé mrmlanie.

Lucy Grayová Bairdová hrdo stála v šatách z dúhových volánov, teraz už obnosených, no kedysi noblesných. Tmavé kučeravé vlasy mala vyčesané a zdobené zvädnutými kvetmi. Jej farebný odev priťahoval pohľady ako otrhaný

motýľ v roji molí. Nevydala sa rovno k pódiu, ale vykročila pomedzi dievčatá napravo od seba.

Zbehlo sa to rýchlo. Jej ruka sa vnorila do volánov pri bedre, vytiahla žiarivozelený skrútenec, hodila ho za golier blúzky uskrňajúcej sa červenovlásky, volány pri odchode zasúchotali. Kamera sa zamerala na obeť, na úškrn, ktorý prešiel v zhrozený výraz, výkriky, keď padla na zem a šmátrala si po oblečení, krik starostu. A útočníčka sa v pozadí ďalej prepletala davom, niesla sa k pódiu a ani raz sa neobzrela.

V Heavensbeeho sieni to ožilo, keď ľudia štuchali lakťami svojich susedov.

„*Videl si to?*“

„*Čo jej to hodila pod šaty?*“

„*Jaštericu?*“

„*Podľa mňa to bol had!*“

„*Zabila ju?*“

Coriolanus prečesal pohľadom dav a zacítil iskričku nádeje. Jeho biedna vyvolená, neschopná vyvolená, tá urážka v podobe vyvolenej zaujala Sídlo. To bolo dobré, nie? Možno v tom s jeho pomocou vytrvá a niečo z tej hanby vykrese. Tak či onak, ich osudy boli nerozlučne späté.

Starosta Lipp na obrazovke zbehol dole z pódia a pretláčal sa cez zhromaždené dievčatá smerom k tej, čo ležala na zemi. „*Mayfair? Mayfair?*“ volal. „*Moja dcéra potrebuje pomoc!*“ Okolo dievčaťa sa utvoril kruh, ale tých pár nepresvedčivých pokusov o pomoc bolo zmarených, lebo dievča okolo seba mlátilo končatinami. Starosta vletel do kruhu práve vo chvíli, keď spomedzi záhybov jej šiat vystrelil do davu malý lesklý zelený had, načo sa ľudia začali s krikom

a panikou uhýbať. Mayfair sa po hadovom zmiznutí upokojila, ale jej zdesenie okamžite vystriedalo zahanbenie. Keď si uvedomila, že ju sledujú všetci občania Panemu, pozrela priamo do kamery. Jednou rukou sa snažila napraviť si mašľu, ktorá sa jej pokrivila vo vlasoch, a druhá jej vystrelila k šatám, ktoré mala celé zamazané uhoľným prachom a potrhane z toho, ako si po nich driapala. Keď jej otec pomohol na nohy, bolo zrejmé, že sa pomočila. Vyzliekol si sako, ovinul ho okolo nej a prenechal ju mierotvorcovi, aby ju odviezol preč. Otočil sa späť k pódiumu a uprel na čerstvú vyvolenú z Dvanásteho obvodu vražedný pohľad.

Keď Coriolanus sledoval, ako Lucy Grayová Bairdová zaujala svoje miesto, premkol ho nepríjemný pocit. Žeby bola duševne nevyrovnaná? Bolo na nej niečo nejasne známe, no zároveň znepokojivé. Rady malinovoruzových, tmavomodrých a narcisovožltých volánov...

„Vyzerá ako cirkusantka,“ poznamenalo jedno z dievčat. Ostatní mentori súhlasne zamrmlali.

Presne. Coriolanus zalovil v spomienkach po cirkusoch zo svojho raného detstva. Žongléri a akrobati, klauni a dievčatá tancujúce v našuchorených šatách točiac sa naokolo, zatiaľ čo on je čoraz viac opojený cukrovou vatou. Výber takého veselého oblečenia na najtemnejší deň roka bol príliš zvláštny a nezdalo sa, že jeho vyvolená len jednoducho neodhadla situáciu.

Čas vyhradený na žrebovanie v Dvanástom obvodu sa už bezpochyby minul, ale stále im chýbal vyvolený chlapec. No starosta Lipp po návrate na pódium ignoroval vrece s menami, namieril si to priamo k vyvolenej a strelil jej

takú silnú facku, až padla na kolená. Zahnal sa a chystal sa ju udrieť znova, keď zasiahli mierotvorcovia, schmatli ho za ruky a pokúsili sa doceliť, aby sa sústredil na svoju úlohu. Keď sa začal brániť, odtiahli ho do budovy súdu a v žrebovaní nemal kto pokračovať.

Pozornosť sa presunula na dievča na javisku. Zamerala sa naň kamera a Coriolanus si stále nebol istý jej príčetnosťou. Netušil, ako sa jej podarilo zohnať mejkap, keďže v Sídle až donedávna nebol k dispozícii. Okolo očí lemovaných čiernou mala nanesené modré tiene, namaľované líca a pery potreté mierne mastnou červenou. Tu v Sídle by to bolo odvážne. Na Dvanásty obvod to bolo nemiestne. Sedela tam, prechádzala si rukou po sukni, nervózne si uhládzala volány a nedal sa od nej odtrhnúť pohľad. Až keď mala volány úhladne zrovnané, zdvihla ruku a dotkla sa rany na líci. Spodná pera sa jej mierne zachvela a v očiach sa jej zaleskli blížiac sa slzy.

„Neplač,“ zašepkal Coriolanus. Zarazil sa, nervózne sa poobzeral a zistil, že ostatní študenti na ňu fascinovane hľadia. Na tvárach mali obavy. Napriek svojej netypickosti si ich získala. Netušili, kým je ani prečo zaútočila na Mayfair. Ale všetci videli, že tá uškŕňajúca sa potvora bola plná nenávisti a jej otec surovec, ktorý udrel dievča odsúdené na smrť!

„Stavím sa, že to zmanipulovali,“ ozval sa Sejanus ticho. „Jej meno nebolo na tom papieriku.“

Tesne pred tým, ako dievča prehralo boj so slzami, sa stalo niečo nečakané. Odniekiaľ z davu sa ozval spievajúci hlas. Mladý hlas, ktorý mohol patriť chlapcovi aj dievčaťu, ale taký vysoký, že sa rozozvučal po celom tichom námestí.

Minulosť mi nevezmete.

Ani to, čo v srdci mám.

Pódiom preletel závan vetra a dievča pomaly zdvihlo hlavu. Spomedzi zhromaždených sa ozval ďalší hlas, hlbší, jasne mužský.

Vziať mi môjho otca chcete?

Berte! Toho nepoznám.

Lucy Grayovej Bairdovej sa na perách mihol náznak úsmevu. Zrazu vyskočila na nohy, namierila si to do stredu pódia, schmatla mikrofón a pustila sa do toho naplno.

Čo môžete mi vziať, nestojí za to mať.

Voľnú ruku zaborila do volánov sukne a začala nimi mávať zboka nabok a všetko to začínalo dávať zmysel – kostým, mejkap, vlasy. Nech bola ktokoľvek, celý čas bola oblečená na vystúpenie. Mala dobrý hlas, vysoké tóny spievala jasne a čisto, nízke zastreto a bohato, a hýbala sa sebaisto.

Nevezmete pôvab, čaro.

Humor je môj veľký dar.

Tých sa nezmocníte hravo,

lebo je to chiméra.

Čo môžete mi vziať, nestojí za to mať.

Pri spievaní sa celkom zmenila a prestala Coriolana tak znepokojovať. Bolo na nej niečo vzrušujúce, dokonca príťažlivé. Keď podišla dopredu a sladko a opovážlivo sa naklonila nad publikum, kamera sa jej nevedela nabažiť.

*Dívate sa na mňa zbora –
na exotického tvora.
Skrotiť ma – len to vás vábi,
zmeniť ma, môj hlas či háby.
No to sa naivitou volá...
Lebo...*

A vtedy sa absolútne odviazala, vykračovala si po javisku priamo popri mierotvorcoch, medzi ktorými sa našli takí, ktorí mali problém zatajiť úsmev. Nikto z nich sa ju nepokúsil zastaviť.

*Trúfalosť mi vziať? No to tak!
Ďalej budem hubovať.
Nemáte moc: pod necht, zamak –
prestaňte sa nadúvať.
Čo môžete mi vziať, nestojí za to mať.*

Dvere budovy súdu sa rozleteli a na javisko sa vyhrnuli mierotvorcovia, ktorí predtým odviekli starostu. Dievča im stálo chrbtom, ale evidentne si všimlo ich príchod. Namierilo si to na opačný koniec pódia na veľké finále.

Nie, vážení.

*To, čo môžete mi vziať, ver' mi za boj nestojí –
za pot, krv a zvonec mečov v zlatom výstroji.
Čo môžete mi vziať, nestojí za to mať.*

Podarilo sa jej poslať publiku vzdušný bozk, kým sa na ňu vrhli. „Priatelia mi vravia Lucy Grayová – dúfam, že budete aj vy!“ zakričala. Jeden z mierotvorcov jej vytrhol z ruky mikrofón a druhý ju zdvihol a odniesol späť do stredu pódia. Zamávala, akoby jej ľudia búrlivo tleskali, hoci vládlo mŕtvoľné ticho.

Ticho na niekoľko sekúnd naplnilo aj Heavensbeeho sieň. Coriolanus premýšľal, či aj všetci ostatní dúfajú, že bude spievať ďalej. Potom vypukla vrava, najprv o dievčati, potom o šťastlivcovi, ktorý ju dostal. Jeho spolužiaci natehovali krky a obzerali sa, niektorí naňho zdvíhali palce, iní vrhali roztrpčené pohľady. Prekvapene pokrútil hlavou, ale v duchu jasal. Sneh padá na vrch.

Mierotvorcovia vyviedli starostu von a postavili sa mu po oboch bokoch, aby sa predišlo ďalším rozbrojom. Lucy Grayová jeho návrat ignorovala a po vystúpení očividne znova nadobudla stratenú rovnováhu. Starosta vrhol škaredý pohľad na kameru, vrazil ruku do druhého vreca a vytiahol niekoľko papierikov. Pár ich trepotajúc zletelo na javisko a on prečítal ten, ktorý mu ostal. „Vyvolený z Dvanásteho obvodu je Jessup Diggs.“

Medzi deťmi na námestí to zašumelo a rozostúpili sa, aby uvoľnili cestu Jessupovi, chlapcovi s čiernou ofinou natepenou na vysokom čele. Na vyvoleného z Dvanásteho obvodu bol pomerne urastený, nadpriemerne vysoký

a napohľad silný. Z toho, aký bol špinavý, sa dalo súdiť, že už pracoval v baniach. Po nepresvedčivom pokuse o umytie mu v strede tváre ostal relatívne čistý ovál, no lemovala ho čerň a za nechtami mal uhoľný prach. Nemotorne vyšiel po schodoch a zaujal svoje miesto. Keď sa blížil k starostovi, Lucy Grayová spravila krok vpred a natiahla k nemu ruku. Chlapec zaváhal, potom po nej siahol a potriasli si pravicami. Nato Lucy Grayová prešla pred neho, vymenila si pravú ruku za ľavú a ostali takto stáť, bok po boku, držiac sa za ruky. Lucy Grayová následne vystrúhala hlboký pukerlík a stiahla chlapca do úklonu. Z davu z Dvanásteho obvodu sa ozval vlašný potlesk a jedno osamelé zaujúkanie, po ktorom sa pri vyvolených zbehli mierotvorcovia a vysielanie prestrihlo na žrebovanie v Ôsmom obvode.

Coriolanus sa tváril, že bol zahĺbený do vysielania, v ktorom vyžrebovali vyvolených v Ôsmom, Šiestom a Jedenástom obvode, ale v duchu bol stále pri Lucy Grayovej Bairdovej a preberal si možné dôsledky toho, že dostal práve ju. Bol to dar, vedel to, a bude sa k nej tak musieť správať. Ale ako z jej dychberúceho nástupu na scénu vyťažiť čo najviac? Ako zúročiť jej šaty, hada, pieseň? Vyvolení budú mať pred začiatkom Hier k dispozícii niekoľko vzácných minút pred publikom. Ako by ňou – a tým aj sebou – mohol zaujať divákov len v rozsahu interview? Jedným okom sledoval ostatných vyvolených, zväčša poľutovaniahodných, a všímal si tých silnejších. Sejanus dostal hrozivého chlapca z Druhého obvodu a aj Liviin chlapec z Prvého vyzeral konkurencieschopne. Coriolanova dievčina pôsobila pomerne zdravo, ale jej štíhla postava bola skôr

súca na tanec ako na boj zblízka. Stavil by sa však, že je to rýchla bežkyňa, a to bolo podstatné.

Keď sa žrebovanie blížilo ku koncu, k publiku zaviala vôňa jedla zo švédskych stolov. Čerstvo upečený chlieb. Cibuľa. Mäso. Coriolanovi voľky-nevoľky zaškvrkalo v žalúdku a riskol ďalších pár hltov poscy, aby ho utíšil. Cítil sa zvláštne, obchádzal ho závrat a umieral od hladu. Keď obrazovka potemnela, musel využiť všetku disciplínu, ktorú v sebe našiel, aby sa nerozbehol k jedlu.

Jeho život definoval nekonečný tanec s hladom. Prvé roky života pred vojnou nie, ale každý deň odvtedy bol bitkou, vyjednávaním, hrou. Ako čo najlepšie zahnať hlad? Zjesť všetko jedlo naraz? Rozdeliť si ho po troškách na celý deň? Zhltnúť ho alebo rozžuť každý hlt na kašu? Bola to len hra, ktorá odvádza pozornosť od skutočnosti, že jedla nikdy nebolo dosť. Nikto mu nikdy nedoprial dosť.

Rebeli cez vojnu obsadili obvody, ktoré produkovali jedlo. Použili potravu – respektíve jej nedostatok – ako zbraň proti Sídlu. Teraz sa situácia znova obrátila, Sídlo malo zásoby pod palcom a zašlo ešte o krok ďalej, keď obvodom zasadilo úder do srdca v podobe Hier o život. Násilie v nich odrážalo tiché utrpenie, ktoré prežívali všetci v Paneme, zúfalú túžbu po dostatku jedla, aby ste sa dožili nasledujúceho rána.

Slušní občania Sídla sa vinou tejto zúfalej túžby menili na príšery. Ľudia, ktorí umreli od hladu na ulici, sa stali súčasťou príšerného potravinového reťazca. Coriolanus a Tigris sa jedného zimného večera vykradli z bytu po drevené debny, ktoré v ten deň zazreli v bočnej uličke. Cestou

minuli tri telá a všimli si, že jedno z nich patrí mladej slúžke, ktorá tak milo podávala čaj na popoludňajších sedeniach o Craneovcov. Začal padať ťažký mokrý sneh a mysleli si, že vonku nikoho niet, ale cestou domov zbadali zababušenú postavu a rozbehli sa schovať za živý plot. Sledovali, ako sa ich sused Nero Price, magnát v železničnom priemysle, pustil do rezania slúžkinej nohy, píliť dopredu-dozadu desivým nožom, až kým sa končatina neuvolnila. Zamotal ju do sukne, ktorú jej strhol z pása, a potom sa rozbehol bočnou uličkou vedúcou k zadnej časti jeho mestského domu. Bratranec a sesternica to nikdy pred nikým nespomínali, nerozprávali sa o tom ani medzi sebou, ale Coriolanovi sa to navždy vrylo do pamäti. Brutalita, ktorá skrivila Priceovu tvár, biela ponožka a obnosená čierna topánka na konci odseknutej končatiny, príšerná hrôza z pochopenia, že aj on sám mohol byť pre niekoho potravou.

Coriolanus pripisoval svoje doslovné aj morálne prežitie prezieravosti, ktorú stará mater prejavila na začiatku vojny. Jeho rodičia boli mŕtvi, Tigris takisto osirela, a obaja žili s ňou. Rebeli sa pomaly, no vytrvalo blížili k Sídlu, ale ľudia boli takí arogantní, že si realitu v meste vo veľkom nepripúšťali. Nedostatok jedla spôsobil, že ešte aj tí najbohatší museli hľadať isté veci na čiernom trhu. Tak sa v jedno popoludnie na konci októbra Coriolanus ocitol pri zadných dverách kedysi populárneho nočného klubu, v jednej ruke držal rúčku malého červeného vozíka a v druhej ruku starej matere v rukavici. Vo vzduchu sa vznášal štiplavý chlad, ktorý zlovestne varoval pred zimou, a nad hlavou mali závoj ponurých sivých oblakov. Prišli za Pluribom Bellom,

postarším mužom s okuliarmi, ktoré mali nažltlo zafarbené sklá, a bielou napudrovanou parochňou až po pás. On a jeho partner, hudobník menom Cyrus, vlastnili zatvorený klub a živilí sa pašovaním tovaru v jeho zadnej uličke. Snowovci si prišli po debničku kondenzovaného mlieka, keďže čerstvé zmizlo už pred niekoľkými týždňami, ale Pluribus povedal, že je vypredané. Poslednú zásielku tvorili debny so sušenými fazuľami, ktoré boli naskladané na javiske so zrkadlami.

„Vydržia celé roky,“ sľúbil starej materi. „Sám si plánujem odložiť dvadsať na osobnú potrebu.“

Coriolanova stará mama sa zasmiala. „Hrôza.“

„Nie, moja milá. Hrôza to bude bez nich,“ podotkol Pluribus.

Nepokračoval, ale stará mater sa prestala smiať. Vrhla pohľad na Coriolana a na okamih mu stisla dľaň. Takmer samovoľne, akoby to bol len krč. Potom pozrela na debny a vyzerala, že nad niečím premýšľa. „Koľko mi viete predať?“ spýtala sa majiteľa klubu. Coriolanus v ten deň odviezol jednu debnu na vozíku a zvyšných dvadsaťdeväť dorazilo uprostred noci, keďže hromadenie zásob bolo technicky ilegálne. Cyrus a jeho známy vyniesli debny hore schodmi a naskladali ich do stredu prepychovo zariadenej obývačky. Na vrchol hromady položili ako pozornosť od Pluriba jednu konzervu kondenzovaného mlieka a potom im zaželali dobrú noc. Coriolanus a Tigris ich pomohli starej materi poschovávať do šatníkov, honosných skriň a dokonca do starých hodín.

„Kto to všetko poje?“ spýtal sa. V tých časoch bola stále súčasťou jeho života slanina, kuracie a príležitostne

pečienka. Mlieko občas nebolo, ale syra bolo požehnané a mohli ste sa spoľahnúť, že po večeri bude nasledovať dezert, aj keď to bol len chlieb s džemom.

„Niečo zjeme. Niečo možno povymieňame,“ odvetila stará mater. „Bude to naše tajomstvo.“

„Nemám rád fazule,“ sťažoval sa Coriolanus. „Aspoň si myslím, že nemám.“

„Požiadame kuchára, aby našiel nejaký dobrý recept,“ uistila ho stará mater.

Ale kuchára odvedli na vojnu a potom zomrel na chrípku. Ukázalo sa, že stará mater ani len nevie zapnúť sporák, niečo ešte variť podľa receptu. Úloha pripraviť z fazule husté dusené, potom polievku a následne vodnatý vývar, z ktorého mali cez vojnu vyžiť, pripadla na osemročnú Tigris. Fazule. Kapusta. Prídely chleba. Žili tak deň čo deň celé roky. Nebolo pochýb, že práve to spomalilo jeho rast. Nebolo pochýb, že keby mal viac jedla, bol by vyšší, ramenná by mal širšie. Ale jeho mozog sa vyvinul správne, alebo v to aspoň dúfal. Fazule, kapusta, čierny chlieb. Coriolanus ich znenávidel, ale vďaka nim prežili, bez hanby a bez kanibalizovania mŕtvych tiel na ulici.

Teraz prehltol sliny, ktoré mu zaplavovali ústa, a siahol po tanieri s pozlátanými okrajmi zdobeným pečatou Akadémie. Ani v tých najskromnejších dňoch nechýbali v Sídle honosné taniere a doma zjedol z čínskeho porcelánu ne jeden kapustový list. Vzal si látkový obrúsok, vidličku, nôž. Keď zdvihol pokrievku prvého ohrievača z rýdzeho striebra, pery mu zahalila para. Cibuľa na smotane. Nabral si skromnú naberačku a snažil sa neslintať. Varené zemiaky. Tekvice. Pečená šunka.

Horúce žemle a kúsok masla. Alebo radšej rovno dva. Plný tanier, ale nie chamtivo. Na dospievajúceho chlapca nie.

Položil tanier na stôl pri Clemensii a šiel si k vozíkom po dezert, pretože minulý rok sa hneď minuli a tapioka sa mu vôbec neušla. Srdce mu vynechalo úder, keď zazrel rady trojuholníkov jablkového koláča, ktoré boli všetky zdobené papierovou vlajočkou s pečatou Panemu. Koláče! Kedy ich naposledy jedol? Siahol po stredne veľkom kúsku, keď mu niekto pod nos strčil tanier s obrovským kusiskom. „Och, zober si veľký. Chlapec vo vývine ako ty to zvládne.“

Dekan Highbottom mal usznené oči, ale už neboli také zastreté ako ráno. Vlastne ich na Coriolana upieral nečakane prenikavo.

Ten prijal koláč s úškrnom, o ktorom dúfal, že vyznie dobrosrdečne a chlapčensky. „Ďakujem, pane. Na dezert si vždy viem nájsť miesto.“

„Áno, dobrým veciam sa človek nikdy nebráni,“ odvetil dekan. „Ja to viem zo všetkých najlepšie.“

„Som si tým istý, pane.“ Ale neznelo mu to správne. Mal v úmysle súhlasiť s časťou o dobrých veciach, ale znelo to, akoby si strieľal z dekanovej povahy.

„Si si tým istý.“ Dekan Highbottom prižmúril oči a ďalej upieral zrak na Coriolana. „Tak čo, Coriolanus, aké máš plány po Hrách?“

„Dúfam, že sa dostanem na univerzitu,“ odpovedal. Aká zvláštna otázka. Muselo to byť na základe jeho študijných výsledkov zrejme.

„Áno, videl som tvoje meno medzi uchádzačmi o cenu,“ pokračoval dekan Highbottom. „Ale čo ak ju nezískaš?“

Coriolanus sa zakoktal. „No, tak... tak prirodzene zaplatíme školné.“

„Naozaj?“ Dekan sa zasmial. „Len sa na seba pozri, v tej provizórnej košeli a tesných topánkach, ako sa snažíš nerozsypať. Promenáduješ sa po Sídle, pričom pochybujem, že Snowovci majú doma nočník na šťanie. Aj s tou cenou to bude o chlp, a tú ešte vo vrecku nemáš. Takže by ma zaujímalo, čo s tebou bude bez nej? No čo?“

Coriolanus si nemohol pomôcť a šibol pohľadom po okolí, aby zistil, kto ešte tie príšerné slová počul, ale väčšina ľudí sa venovala rozhovorom pri jedle.

„Neboj sa – nikto o tom nevie. Teda, takmer nikto. Už si ten koláč, chlapče.“ Dekan Highbottom odkráčal bez toho, aby sa unúval vziať si kúsok pre seba.

Coriolanus zo všetkého najviac túžil pustiť koláč na zem a rozbehnúť sa k východu, ale namiesto toho opatrne položil veľký kúsok späť na vozík. To tá prezývka. Mohlo to byť len tým, že sa doniesla k dekanovi, spolu s informáciou, že ju vymyslel Coriolanus. Bolo to z jeho strany hlúpe. Dekan bol stále príliš mocnou osobou, aby sa z neho verejne vysmieval. Ale bolo to naozaj také hrozné? Každý učiteľ mal minimálne jednu prezývku a mnoho z nich bolo oveľa menej lichotivých. A Fetbottom svoj zlozvyk ani zďaleka nejako náramne neskrýval. Priam si o ten výsmech koledoval. Mohol Coriolana tak nenávidieť z nejakého iného dôvodu?

Nech v tom bolo čokoľvek, Coriolanus to potreboval napraviť. Nemohol riskovať, že pre niečo také príde o svoju cenu. Po univerzite plánoval začať s nejakou lukratívnou profesiou. Aké dvere sa mu otvoria bez vzdelania? Skúsil si

predstaviť svoju budúcnosť na nejakom nízko postavenom mestskom pracovnom mieste... kde by robil čo? Riadil distribúciu uhlia do obvodov? Čistil klietky po geneticky modifikovaných monštrách v mutačných laboratóriách? Vyberal dane od Sejana Plintha v jeho luxusnom byte na Korze, zatiaľ čo on bude žiť v nejakej krysej diere o päťdesiat blokov ďalej? A to len ak bude mať šťastie! Práca v Sídle sa hľadala ťažko a z neho bude len absolvent Akadémie bez peňazí. Ako bude žiť? Z požičaného? Zadlžiť sa v Sídle v minulosti znamenalo stať sa mierotvorcom, čo sa spájalo s dvadsaťročným umiestnením ktoviekde. Pošlú ho do nejakého prišerného obvodu na konci sveta, kde sa ľudia prakticky nelíšia od zvierat.

Dnešok, ktorý bol predtým taký sľubný, sa okolo neho rozpadal na kúsky. Najprv hrozba, že príde o byt, potom tá najslabšia vyvolená – ktorá bola, keď sa nad tým zamyslel, definitívne šialená – a teraz odhalil, že ho dekan Highbottom neznáša, môže pochovať jeho šance získať cenu pod čiernu zem a odsúdiť ho na život v obvodoch!

Všetci vedeli, čo sa stane, ak odídete do obvodov. Ste odpísaní. Zabudnutí. V očiach Sídla skončíte prakticky mŕtvi.

3

Coriolanus stál na prázdnom staničnom nástupišti, čakal na príchod svojej vyvolenej a opatrne pohojdával dlhú stopku bielej ruže, ktorú držal medzi palcom a ukazovákom. To Tigris navrhla, aby jej priniesol darček. Po žrebovaní dorazila domov neskoro v noci, ale čakal ju, aby sa s ňou poradil a povedal jej o svojej potupe a obavách. Nedovolila, aby ich rozhovor uviedol do zúfalstva. Získa tú cenu, musí! A čaká ho veľkolepá kariéra na univerzite. Čo sa týkalo bytu, najprv bude potrebné zistiť viac. Možno sa ich daň nebude týkať, a ak aj, možno nie tak skoro. Možno nejako nahrabú dosť a zaplatia ju. Ale on na nič z toho nemal myslieť. Mal sa sústrediť len na Hry a ako sa pri nich môže blysnúť.

Tigris vravela, že Lucy Grayová Bairdová na Fabriciinej žrebovacej párty všetkých ohromila. Jej priatelia počas opileckého sŕkania poscy o jeho vyvolenej vyhlásili, že má

„potenciál zahviezdiť“. So sesternicou sa zhodli, že na dievčinu musí urobiť dobrý prvý dojem, aby s ním bola ochotná spolupracovať. Nemal by sa k nej správať ako k odsúdencom, ale ako k hosťovi. Coriolanus sa ju rozhodol privítať už na vlakovej stanici. Bude mať náskok a zároveň dostane príležitosť získať si jej dôveru.

„Predstav si, aká musí byť vystrašená, Coryo,“ vravela Tigris. „Ako osamelo sa musí cítiť. Keby som bola na jej mieste ja, zapôsobil by na mňa akýkoľvek prejav toho, že ti na mne záleží. Nie, nielen zapôsobil. Mala by som pocit, že nie som bezcenná. Vezmi jej niečo, aspoň niečo malé, čo jej povie, že si ju vážiš.“

Coriolanovi prišli na um ruže starej mamy, ktoré boli v Sídle stále vzácne. Stará žena sa o ne otrocky starala v záhrade na streche, ktorá bola súčasťou bytu a rozkladala sa priamo vonku aj v malom solárnom skleníku. O svoje kvety sa však delila ako o diamanty, takže ju musel nejaký čas presvedčať, kým získal túto krásku. „Musím s ňou nadviazať spojenie. A ako vždy vravíš, tvoje ruže otvoria každé dvere.“ To, že súhlasila, svedčilo o jej obavách zo situácie, v ktorej sa ocitli.

Od zrebovania ubehli dva dni. Mesto čelilo ťaživým horúčavám, a hoci bolo tesne po svitaní, vlaková stanica sa začínala dusiť vo vlastnej štave. Coriolanus si na širokom, prázdnom nástupišti pripadal nápadne, ale nemohol riskovať, že zmešká jej vlak. Jediné, čo vytiahol zo suseda žijúceho o poschodenie nižšie, Rema Dolittlea, ktorý sa pripravoval na kariéru porotcu, bolo, že má doraziť v stredu. Remus nedávno odpromoval na Univerzite a jeho rodina

zaťahala za všetky nitky, ktoré mala, aby ho na túto pozíciu dostala, čo sa vyplatilo a Remus získal odrazový mostík do budúcnosti. Coriolanus sa mohol popýtať v Akadémii, ale nevedel, či sa na čakanie na vlak nebude hľadiť s nevôľou. Vyslovene sa toho netýkali žiadne pravidlá, ale predpokladal, že väčšina jeho spolužiakov počká na stretnutie, ktoré zajtra prebehne pod dohľadom Akadémie.

Ubehla hodina, potom dve, a stále sa nezjavil žiaden vlak. Slnko pražilo cez sklenené tabule v strope. Po chrbte mu stekal pot a ruža, ktorá bola ráno taká majestátna, sa začala odovzdane ohýbať. Premýšľal, či to celé nebol zlý nápad a či sa mu za takéto privítanie vôbec dostane nejakej vďaky. Na iné dievča – normálne dievča – by tým spravil dojem, ale na Lucy Grayovej Bairdovej nebolo nič normálne. V skutočnosti na nej bolo niečo hrozivé. Ako sa pár sekúnd po starostovom útoku pustila do takého drzého vystúpenia. Ako tesne predtým hodila inému dievčaťu pod šaty jedovatého hada. Prirodzene, že nevedel, či bol jedovatý, ale núkalo sa to, no nie? Bola vážne desivá. A on tu stál v uniforme a zvieral ako nejaký zamilovaný školák ružu a dúfal, že – čo? Že sa jej zapáči? Začne mu dôverovať? V momente ho nezabije?

Bolo nevyhnutné, aby spolupracovala. Satyria včera predsedala stretnutiu mentorov, na ktorom im priblížila ich prvú úlohu. V minulosti zvykli vyvolení zamieriť do arény hneď na druhý deň po príchode do Sídla, ale keďže boli teraz zapojení študenti Akadémie, tento časový úsek sa predĺžil. Bolo stanovené, že každý mentor spraví so svojím vyvoleným päťminútové interview, počas ktorého ho

v priamom prenose predstaví Panemu. Ak začnú ľudia niekomu držať palce, možno sa budú o sledovanie Hier o život zaujímať. Ak všetko pôjde dobre, stane sa z nich program v hlavnom vysielacom čase – mentorov možno dokonca pozvú, aby konanie svojich vyvolených počas Hier komentovali. Coriolanus si slúbil, že jeho päť minút bude zlatým klincom večera.

Pomaly ubehla ďalšia hodina a práve sa to chystal vzdať, keď sa hlboko v tuneli ozvalo pískanie vlaku. Počas prvých pár mesiacov vojny tento zvuk ohlasoval, že sa jeho otec vracia z bojiska. Veril totiž, že keďže je muničný magnát, svojou vojenskou službou dokáže, že má na vedenie podniku právoplatný nárok. Bol prvotriedny stratég, mal nervy zo železa a jeho prítomnosť vyvolávala rešpekt, takže rýchlo stúpil v hierarchii. Celá rodina Snowovcov – s Coriolanom v zamatovom obleku – sa s cieľom verejne prejaviť oddanosť Sídlu vždy vydala na stanicu očakávať hrdinov návrat. Až do dňa, keď vlakom dorazila len správa, že guľky rebelov zasiahli svoj cieľ. Coriolanovi sa v Sídle len ťažko hľadalo miesto, ktoré by nebolo spojené s nejakou strašnou spomienkou, ale toto bolo mimoriadne zlé. Nemohol tvrdiť, že by toho odmeraného, prísneho muža veľmi miloval, ale rozhodne mal pocit, že mu poskytuje ochranu. Jeho smrť sa mu spájala so strachom a zraniteľnosťou, ktorej sa nikdy nebol schopný zbaviť.

Vlak pískejúc dorazil do stanice a so škripaním zabrzdil. Bol krátky, len lokomotíva a dva vozne. Coriolanus pátral pohľadom, či cez okná nezazrie svoju vyvolenú, a potom si uvedomil, že ich vozne nemajú. Neboli určené na prevoz

pasážerov, ale tovaru. Náklad zaistovali ťažké kovové reťaze so starými visiacimi zámkami.

Zlý vlak, pomyslel si. *Prakticky môžem ísť domov*. Ale vtedy sa z jedného z nákladných vozňov ozval nepochybne ľudský výkrik a on ostal na mieste.

Čakal na prívál mierotvorcov, ale vlak stál nepovšimnute na mieste dvadsať minút, kým niekoľkí podišli ku koľajam. Jeden z nich si vymenil pár slov s neviditeľným rušňovodičom a z okna vyleteli kľúče. Mierotvorca si dal pri vykračovaní k prvému vozňu načas, prehrabal sa kľúčmi, jeden vybral, strčil ho do zámku a zatočil. Záмок a reťaze spadli a mierotvorca odsunul ťažké dvere. Vozeň vyzeral prázdny. Mierotvorca vytiahol obušok a zabúchal ním o okraj dverí. „No tak, banda, pohyb!“

Vo dverách sa zjavil vysoký chlapec s tmavohnedou pokožkou v poplátanom vrecovinovom oblečení. Coriolanus v ňom spoznal Clemensiinho vyvoleného z Jedenásteho obvodu, šlachovitého, no svalnatého. Pridalo sa k nemu dievča, ktoré bolo podobne sfarbené, ale vychudnuté a sucho kašľalo. Obaja boli bosí a ruky mali spútané pred sebou. Boli meter a pol od zeme, takže si sadli na okraj vozňa a nemotorne zoskočili na nástupište. K dverám priliezlo malé dievča s bledou tvárou v pásikavých šatách s červenou šatkou a zdalo sa, že nevie vymyslieť, ako prekonať vzdialenosť k zemi. Mierotvorca ju strhol dole a ona spadla na nástupište, pričom len ako-tak stlmila pád spútanými rukami. Mierotvorca vzápätí siahol do vozňa a vytiahol von chlapca, ktorý síce musel mať dvanásť, ale vyzeral zhruba na desať, a stiahol na nástupište aj jeho.

V tej chvíli už ku Coriolanovi dorazil smrad, zatuchnutosť a silný zápach hnoja. Vyvolených prevádzali vo vozňoch pre dobytok, a navyše nie veľmi čistých. Premýšľal, či im dávali jesť a púšťali ich na čerstvý vzduch alebo ich len po žrebovaní zamkli dnu. Keďže bol zvyknutý vídať vyvolených na obrazovke, nebol na takýto zážitok dostatočne pripravený a zaplavila ho vlna ľútosti a odporu. Naozaj to boli stvorenia z iného sveta. Beznádejného, brutálneho sveta.

Mierotvorca sa presunul k druhému vozňu a zložil reťaze. Dvere sa odsunuli a zjavil sa Jessup, vyvolený z Dvanásťteho obvodu, ktorý žmúril na žiarivú stanicu. Coriolanom trhlo a v očakávaní sa vystrel. Určite bude pri ňom. Jessup strnulo zoskočil na zem a otočil sa späť k vlaku.

Lucy Grayová Bairdová vošla do svetla a spútanými rukami si zaclonila oči, kým si naň zvykli. Jessup vystrel ruky, odtiahol od seba zápästia toľko, čo mu reťaze na putách dovoľovali, a ona padla napred, načo ju on zachytil za pás a jedným prekvapivo ladným pohybom stočil na zem. Poďakovala chlapcovi potľapkaním po rukáve a naklonila hlavu k slnečnému svitu, ktorý zaplavoval stanicu. Prstami si začala prečesávať vlasy, rozmotávať chumáče a vyťahovať kúsky slamy.

Coriolanus na okamih presunul pozornosť na mierotvorcov, ktorí sa krikom vyhrážali vyvoleným vo vozňoch. Keď obrátil pohľad späť, Lucy Grayová hľadela priamo naňho. Chvíľu sa na ňu ostal dívať, no potom si uvedomil, že na nástupišti okrem neho a mierotvorcov nikto iný nestojí. Vojaci nadávajúc vyšvihli jedného spomedzi seba do vozňa, po tých, ktorí nechceli vyjsť.

Teraz alebo nikdy.

Podišiel k Lucy Grayovej, podal jej ružu a zľahka kývol hlavou. „Vitaj v Sídle,“ povedal. Znel mierne zachrípnuto, akoby nehovoril celé hodiny, ale vravel si, že mu to pekne pridáva na dospelosti.

Dievča si ho prezrelo a na okamih sa bál, že buď odíde, alebo – čo by bolo ešte horšie – ho vysmeje. Namiesto toho sa načiahlo a opatrne odtrhlo z kvetu v jeho ruke jeden lupeň.

„Ako malú ma kúpavali v cmare s lupeňmi ruží,“ povedala tak, že to napriek nepravdepodobnosti jej tvrdenia znelo absolútne uveriteľne. Prešla palcom po lesklom bielom povrchu lupeňa a potom si ho hodila do úst, zatvorila oči a vychutnávala si ho. „Chutí ako čas ísť spať.“

Coriolanus tú chvíľu využil, aby si ju poriadne prezeral. Pôsobila inak ako na žrebovaní. Mejkap bol až na pár bodiek tu a tam preč a vyzerala bez neho mladšie. Pery mala popraskané, vlasy rozpustené a dúhové šaty zaprášené a pokrčené. Modrina po starostovej facke nabrala tmavofialový odtieň. Ale bolo v tom aj niečo iné. Zase raz mal dojem, že hľadá na predstavenie, no tentoraz súkromné.

Keď otvorila oči, upierala všetku svoju pozornosť naňho. „Nevyzeráš, že by si tu mal byť.“

„Zrejme by som nemal,“ uznal. „Ale som tvoj mentor. A chcel som ťa privítať, tak ako si to predstavujem ja. Nie porotcovia.“

„Och, rebel,“ skonštatovala.

Obyvatelia Sídlá to slovo vyplúvali z úst ako jed, ale ona ho vyslovila súhlasne, ako pochvalu. Alebo sa mu posmievala? Spomenul si, že nosí vo vreckách hady a bežné pravidlá pre ňu neplatia.

„A čo pre mňa môj mentor spraví, okrem toho, že mi nosí ruže?“ spýtala sa.

„Vynasnažím sa postarať sa o teba,“ odvetil.

Vrhla pohľad ponad jeho plece na mierotvorcov, ktorí na perón hodili dve napoly vyhladované deti. Dievča si pritom zlomilo predný zub, zatiaľ čo chlapec dostal po pristátí niekoľko silných kopancov.

Lucy Grayová sa na Coriolana usmiala. „Nuž, tak veľa šťastia, fešák,“ prehodila, vykročila späť k Jessupovi a nechala ho tam stáť aj s jeho ružou.

Keď mierotvorcovia hnali vyvolených cez stanicu k hlavnému vchodu, Coriolanus cítil, ako mu príležitosť uteká po medzi prsty. Nezískal si jej dôveru. Nespravil nič, len ju možno na chvíľu zabavil. Očividne ho pokladala za neschopného a možno mala pravdu, ale keďže v stávke bolo mnoho, musel sa o to aspoň pokúsiť. Preletel cez stanicu a dobehol skupinku vyvolených, práve keď dorazili k dverám.

„Ospravedlňte ma,“ oslovil mierotvorcu na čele. „Som Coriolanus Snow z Akadémie.“ Naklonil hlavu k Lucy Grayovej. „V Hrách o život mi priradili túto vyvolenú. Chcel som sa spýtať, či ju môžem sprevádzať do ubytovne.“

„Tak preto si tu od rána postával? Aby ti neušla zábava?“ spýtal sa mierotvorca. Sálal z neho alkohol a oči mal lemované červenou. „Ako si želáte, pán Snow. Pridajte sa k nám.“

Až vtedy si Coriolanus všimol nákladné vozidlo, ktoré čakalo na vyvolených. Ani nie tak vozidlo ako skôr klietku na kolesách. Nákladová plošina bola obohnaná kovovými mrežami a zakrytá oceľovou strechou. Zase raz sa mu vybavili cirkusy z detstva, kde videl v takýchto vozidlách

prepravovať divoké zvieratá – veľké šelmy a medvede. Vyvolení podľa príkazov nastavili ruky, nechali si sňať putá a vyšplhali sa do klietky.

Coriolanus sa držal v úzadí, ale potom zazrel, že ho Lucy Grayová sleduje, a vedel, že toto je rozhodujúci moment. Ak teraz ustúpi, bude po všetkom. Bude ho pokladať za zbabelca a nikdy ho nebude brať vážne. Zhlboka sa nadýchol a vyskočil do klietky.

Dvere sa za ním s rachotom zabuchli, vozidlom trhlo vpred a on stratil rovnováhu. Inštinktívne sa chytil mreží vpravo od seba a vzápätí mal medzi nimi natlačené čelo, keď naňho popadalo niekoľko vyvolených. Silno sa odtláčil a otočil sa, aby stál k svojim spolucestujúcim tvárou. Všetci sa už držali aspoň jednej tyče, až na dievča so zlomeným zubom, ktoré sa tíslo k nohe chlapca zo svojho obvodu. Nákladiak rachotil po ceste a všetci sa začali usádzať.

Coriolanus vedel, že spravil chybu. Dokonca ani tu na vzduchu sa zápach nedal vydržať. Vyvolení napáchli smradom dobytčieho vagóna, ktorý sa miešal s pachom neumytých ľudských tiel, a bolo mu z toho mierne nevoľno. Takto zblízka videl, akí sú špinaví, aké majú krvou podliate oči, aké majú dobité končatiny. Lucy Grayová sa tíslo do predného rohu a prikladala si na čerstvý škrabanec na čele volánový okraj šiat. Pôsobila, že ju jeho prítomnosť nezaujíma, ale zvyšní naňho hľadeli ako svorka divokých zvierat, ktoré zízajú na rozmazaného pudla.

Aspoň som na tom lepšie ako oni, pomyslel si a zovrel ruku s ružou v päst. *Ak na mňa zaútočia, mám šancu vyhrať*. Ale vyhral by? Proti toľkým?

Nákladiak spomalil, aby dal prednosť farebnej električke plnej ľudí. Hoci bol Coriolanus vzadu, zhrbil sa, aby si ho nevšimli.

Električka prešla, nákladiak znova vyrazil a on sa odvážil vystrieť. Vyvolení sa na ňom smiali alebo sa minimálne uškŕňali nad jeho očividným nepohodlím.

„Čo sa deje, fešáček? Nastúpil si do zlej kľietky?“ prehodil chlapec z Jedenásteho obvodu, ktorý sa vôbec nesmiel.

Coriolanom otriasla otvorená nenávisť, ale snažil sa pôsobiť ľahostajne. „Nie, presne na túto kľietku som čakal.“

Chlapec v momente zdvihol ruky, obopol Coriolanov krk dlhými zjazvenými prstami a švihol s ním vzad. Predlaktami prirazil Coriolanovo telo o mreže. Ochromený Coriolanus sa uchýlil k manévru, ktorý ho v šarvátkach na školskom dvore nikdy nesklamal, a silno vrazil kolenom do protivníkovho rozkroku. Chlapec z obvodu zalapal po dychu, prehol sa v páse a pustil ho.

„Možno ťa zabije.“ Dievča z Jedenásteho obvodu zakašľalo Coriolanovi do tváre. „Zabil v Jedenástom mierotvorcu. Nikdy neprišli na to, kto to spravil.“

„Sklapni, Dill,“ zavrčal chlapec.

„Komu na tom teraz záleží?“ odvrkla Dill.

„Podme ho zabiť,“ ozval sa zlomyseľne drobný chlapec. „Nič horšie nám už neurobia.“

Niekoľko vyvolených súhlasne zamrmlalo a spravilo krok vpred.

Coriolanus stuhol od strachu. Zabijú ho? Vážne ho chceli ubiť na smrť, za bieleho dňa uprostred Sídla? Zrazu vedel, že áno. Koniec koncov, čo ešte mohli stratiť? Srdce